

әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
Биология және биотехнология факультеті
Биофизика, биомедицина және нейроғылым кафедрасы

Биология және биотехнология факультетінің
Ғылыми кеңесінде бекітілді
№ 1 хаттама «12» 09 2023 ж.
Факультет деканы және Курманбаева М.С.

ПӘННІҢ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕШЕНІ

КР 5207 Когнитивті психология

«7M05113 Нейроғылым»

Курс –1
Семестр **көктемгі**
Кредит саны – 9

Алматы 2024 ж.

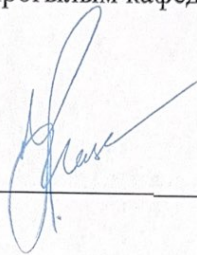
Оқу-әдістемелік кешенін дайындаған PhD, доцент м.а. Борбасова Г.Н.

Пәннің оқу-әдістемелік кешенін «7М05113 Нейроғылым» мамандығының негізгі оқу жоспары, пәннің негізгі оқу бағдарламасы және пәндер каталогы негізінде әзірленді.

Биофизика, биомедицина және нейроғылым кафедрасының мәжілісінде қаралып ұсынылды.

«29» 08. 2023 ж., хаттама № 1

Кафедра меңгерушісі _____

А.М. Кустубаева

СИЛЛАБУС

2023-2024 оқу жылының көктемгі семестрі «7М05113 -Нейроғылым» бойынша
білім беру бағдарламасы

Пәннің ID және атауы	Білім алушының өзіндік жұмысын (БӨЖ)	Кредиттер саны			Кредиттердің жалпы саны	Оқытушының жетекшілігімен білім алушының өзіндік жұмысы (ОБӨЖ)
		Дәрістер (Д)	Семинар сабақтар (СС)	Зерт. сабақтар (ЗС)		
КР 5207 Когнитивті психология	3	2	4	0	9	6
ПӘН ТУРАЛЫ АКАДЕМИЯЛЫҚ АҚПАРАТ						
Оқыту түрі	Циклы, компоненті	Дәріс түрлері	Семинар сабақтарының түрлері	Қорытынды бақылаудың түрі мен платформасы		
Оффлайн	Теориялық	Аналитикалық	Көрнекілік кейс, пікірталас	Тест, ИС Univer		
Дәріскер (лер)	Борбасова Гүлнұр Нұрсайынқызы, PhD, доцент м.а.					
e-mail:	merei201204@mail.ru					
Телефоны:	+77770100416					
ПӘННІҢ АКАДЕМИЯЛЫҚ ПРЕЗЕНТАЦИЯСЫ						
Пәннің мақсаты Когнитивті психологияның теориялық және эмпирикалық негіздерін қарастыру, осы пәннің білімдердің репрезентациясы, ақпараттарды өңдеу және когнитивті нейроғылымдар сияқты маңызды бөлімдерін талдау.	Оқытудан күтілетін нәтижелер (ОН)*				ОН қол жеткізу индикаторлары (ЖИ)	
	1. когнитивті психологиядағы негізгі теориялар мен тұжырымдамалық модельдерді талдау арқылы адамның психикалық және психофизикалық даму заңдылықтарын дәлелдеу;				1.1 Когнитивті психологияның негізгі теориялары мен тарихи-философиялық негіздерін анықтау.	
					1.2 Когнитивті психология үшін орталық болып табылатын негізгі теорияларды, модельдерді және эксперименттік деректерді анықтау	
	2. когнитивті психология саласындағы зерттеулердегі әртүрлі тәсілдерді аргументті және дәлелді түрде салыстыру;				2.1 Когнитивті психологияның эксперименттік пәнаралық зерттеулерінің әдіснамалық негіздерін талдау	
					2.2 Когнитивті психологияның принциптерін талдау және оларды нейроғылыми зерттеулерде қолдану	
	3. миды зерттеудің заманауи әдістерін қолдана отырып, когнитивті процестерді талдау және зерттеу				3.1 Когнитивті психология әдістерінің күшті және әлсіз жақтарын түсіндіру	

		3.2 Нейроғылым эксперименттерін жобалаудағы когнитивті психология әдістерін анықтау әдістемелік тұрғыдан дұрыс анықтау
4. ғылыми гипотезаны әзірлеу контекстінде когнитивті психологиядағы теориялық және эмпирикалық тәсілдерді дамыту мәселелерін бағалау	4.1	Когнитивті психологиядағы ғылыми зерттеулердің әдіснамалық негіздерін талдау және салыстыру
	4.2	Когнитивті психологияның пәнаралық саласында эксперименттік зерттеулердің әдістемелік тұрғыдан дұрыс дизайн тұжырымдау және құрастыру
5. когнитивті психологияның дамуындағы қазіргі тенденцияларды оларды өздерінің ғылыми зерттеулерінде одан әрі қолдану мақсатында салыстыру	5.1	Когнитивті психология саласындағы өзекті ғылыми нәтижелердің маңыздылығын бағалау
	5.2	Когнитивті психология саласындағы когнитивті процестерді және олардың нейроғылымның эксперименттік зерттеулеріндегі қолданбалы мүмкіндіктерін зерттеудегі заманауи әдіснамалық тәсілдерді жүйелі түрде анықтау
Пререквизиттер	IFN 5201 Ғылым тарихы және философиясы	
Постреквизиттер	OKN 5208 Когнитивті нейроғылым негіздері	
Оқу ресурстары	<p>Оқу әдебиеттері:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Солсо Р.Л. Когнитивная психология.- СПб.: Питер. 2012 2. Дружинин В.Н. Когнитивная психология. -М, 2002. 3. Величковский Б.М. Когнитивная наука: Основы психологии познания.: в 2 т. –М, 2006. 4. Андерсон Дж. Когнитивная психология. СПб, 2002 5. Когнитивная психология. Учебник для вузов / Под ред. В. Н. Дружинина, Д. В. Ушакова — М.: ПЕР СЭ, 2002. 6. Michael W. Eysenck And Mark T. Keane Cognitive Psychology A Student’s Handbook 7. Foundations of Cognitive Psychology. 2008 8. Когнитивная психология: история и современность. Хрестоматия. 2012 <p>Қосымша:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cognitive Psychology and Cognitive Neuroscience. E-Book available 2. Величковский Б.М. «Когнитивная наука. Основы психологии познания». В 2 томах. М.: ИЦ «Академия», 2006 3. Eysenck M., Keane M. Cognitive Psychology. 2018. <p>Ғаламтор-ресурстары:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. http://elibrary.kaznu.kz/ru 2. http://www.flogiston.ru 3. http://www.colorado.edu/VC_Research/integrity/human_research/CITI.htm 4. Cyber Bear (http://cvberbear.umt.edu) 5. hs.umt.edu > psychology 6. http://www.psychology.ru 	

Пәннің академиялық саясаты

Пәннің академиялық саясаты әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың Академиялық саясатымен және академиялық адалдық Саясатымен айқындалады.

Құжаттар Univer ИЖ басты бетінде қолжетімді.

Ғылым мен білімнің интеграциясы. Студенттердің, магистранттардың және докторанттардың ғылыми-зерттеу жұмысы – бұл оқу үдерісінің тереңдетілуі. Ол тікелей кафедраларда, зертханаларда, университеттің ғылыми және жобалау бөлімшелерінде, студенттік ғылыми-техникалық бірлестіктерінде ұйымдастырылады. Білім берудің барлық деңгейлеріндегі білім алушылардың өзіндік жұмысы заманауи ғылыми-зерттеу және ақпараттық технологияларды қолдана отырып, жаңа білім алу негізінде зерттеу дағдылары мен құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған. Зерттеу университетінің оқытушысы ғылыми-зерттеу қызметінің нәтижелерін дәрістер мен семинарлық (практикалық) сабақтар, зертханалық сабақтар тақырыбында, силлабустарда көрініс табатын және оқу сабақтары мен тапсырмалар тақырыптарының өзектілігіне жауап беретін ОБӨЗ, БӨЗ тапсырмаларына біріктіреді.

Сабаққа қатысуы. Әр тапсырманың мерзімі пән мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.

Академиялық адалдық. Практикалық/зертханалық сабақтар, БӨЖ білім алушының дербестігін, сыни ойлауын, шығармашылығын дамытады. Плагиат, жалғандық, шпаргалка пайдалану, тапсырмаларды орындаудың барлық кезеңдерінде көшіруге жол берілмейді. Теориялық оқыту кезеңінде және емтихандарда академиялық адалдықты сақтау негізгі саясаттардан басқа «Қорытынды бақылауды жүргізу Ережелері», «Ағымдағы оқу жылының күзгі/көктемгі семестрінің қорытынды бақылауын жүргізуге арналған Нұсқаулықтары», «Білім алушылардың тестілік құжаттарының көшіріліп алынуын тексеру туралы Ережесі» тәрізді құжаттармен регламенттеледі.

Инклюзивті білім берудің негізгі принциптері. Университеттің білім беру ортасы гендерлік, нәсілдік/этникалық тегіне, діни сенімдеріне, әлеуметтік-экономикалық мәртебесіне, студенттің физикалық денсаулығына және т.б. қарамастан, оқытушы тарапынан барлық білім алушыларға және білім алушылардың бір-біріне әрқашан қолдау мен тең қарым-қатынас болатын қауіпсіз орын ретінде ойластырылған. Барлық адамдар құрдастары мен курстастарының қолдауы мен достығына мұқтаж. Барлық студенттер үшін жетістікке жету, мүмкін емес нәрселерден гөрі не істей алатындығы болып табылады. Өртүрлілік өмірдің барлық жақтарын күшейтеді.

Барлық білім алушылар, әсіресе мүмкіндігі шектеулі жандар, телефон/e-mail +7770100416 mereg201204@mail.ru немесе MS Teams-тегі бейне байланыс арқылы кеңестік көмек ала алады.

МООС интеграциясы (massive openline course). МООС-тың пәнге интеграциялануы жағдайында барлық білім алушылар МООС-қа тіркелуі қажет. МООС модульдерінің өту мерзімі пәнді оқу кестесіне сәйкес қатаң сақталуы керек.

Назар салыңыз! Әр тапсырманың мерзімі пәннің мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген, сондай-ақ МООС-та көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.

БІЛІМ БЕРУ, БІЛІМ АЛУ ЖӘНЕ БАҒАЛАНУ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

Оқу жетістіктерін есептеудің баллдық-рейтингтік әріптік бағалау жүйесі				Бағалау әдістері
Баға	Баллдардың сандық баламасы	% мәндігі баллдар	Дәстүрлі жүйедегі баға	Критериалды бағалау – айқын әзірленген критерийлер негізінде оқытудың нақты қол жеткізілген нәтижелерін оқытудан күтілетін нәтижелерімен ара салмақтық процесі. Формативті және жиынтық бағалауға негізделген. Формативті бағалау – күнделікті оқу қызметі барысында жүргізілетін бағалау түрі. Ағымдағы көрсеткіш болып табылады. Білім алушы мен оқытушы арасындағы жедел өзара байланысты қамтамасыз етеді. Білім алушының мүмкіндіктерін айқындауға, қиындықтарды анықтауға, ең жақсы нәтижелерге қол жеткізуге көмектесуге, оқытушының білім беру процесін уақтылы түзетуге мүмкіндік береді. Дәрістер, семинарлар, практикалық сабақтар (пікірталастар, викториналар, жарыссөздер, дөңгелек үстелдер, зертханалық жұмыстар және т.б.) кезінде тапсырмалардың орындалуы, аудиториядағы жұмыс белсенділігі бағаланады. Алынған білім мен құзыреттілік бағаланады.
A	4,0	95-100	Өте жақсы	
A-	3,67	90-94		
B+	3,33	85-89	Жақсы	

				Жиынтық бағалау – пән бағдарламасына сәйкес бөлімді зерделеу аяқталғаннан кейін жүргізілетін бағалау түрі. БӨЖ орындаған кезде семестр ішінде 3-4 рет өткізіледі. Бұл оқытудан күтілетін нәтижелерін игеруді дескрипторлармен арақатынаста бағалау. Белгілі бір кезеңдегі пәнді меңгеру деңгейін анықтауға және тіркеуге мүмкіндік береді. Оқу нәтижелері бағаланады.
B	3,0	80-84		Жиынтық және формативті бағалау
B-	2,67	75-79		Дәрістердегі белсенділік
C+	2,33	70-74		Практикалық сабақтарда жұмыс істеуі
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық	Өзіндік жұмысы
C-	1,67	60-64		Жобалық және шығармашылық қызметі
D+	1,33	55-59	Қанағаттанарлық ыз	Қорытынды бақылау (емтихан)
D	1,0	50-54		ЖИЫНТЫҒЫ

Оқу курсының мазмұнын іске асыру күнтізбесі (кестесі). Оқытудың және білім берудің әдістері.

Аптасы	Тақырып атауы	Сағат саны	Макс. балл
МОДУЛЬ 1 Когнитивті психологияға кіріспе			
1	Д 1. Когнитивті психологияның пайда болуының философиялық және психологиялық алғышарттары. Когнитивті психологияның әдіснамалық негіздері	2	
	СС 1 Когнитивті психологияның қазіргі психологиялық тұжырымдамалары. Когнитивті психология қабылдаудың, талдау мен есте сақтаудың механизмдерін, ақпараттарды беруді және пайдалануды зерттейтін ғылым ретінде	4	8
2	Д 2 Когнитивті психологияның пәндік саласы. Когнитивті психология және нейроғылымның пәнаралық байланыстары	2	
	СС 2. Когнитивті психологияның қысқаша тарихы	4	8
	Когнитивті психология сферасы ОБӨЖ 1. БӨЗ 1 орындау бойынша кеңестер		
3	Д 3. Перцептивті процестері I: түйсік және қабылдау	2	
	СС 3. . Ақпаратты өңдеу кезеңдері: сыртқы құбылыстар және ішкі процестер мен құрылымдар	4	8
	БӨЗ 1. 1. Когнитивті психология теориялары. Баяндама 2. Қазіргі когнитивті психологияның өзекті мәселелері бойынша әдебиеттерді рефераттау		22
4	Д 4. Перцептивті процестері II: зейін және сана	2	
	СС 4 Ақпаратты өңдеу кезеңдері: сыртқы құбылыстар және ішкі процестер мен құрылымдар	4	8
5	Д 5. Ес және метакогниция. Естің модельдері	2	
	СС 5. Ес құрылымы мен процестері. Мнемоника мен ес	4	8
МОДУЛЬ 2 . Когнитивті процестер: пәнаралық тәсіл			
6	Д 6. Ақыл-ой бейнелері және когнитивтік карталар	2	
	СС 6. . Когнитивтік стильдер және олардың ерекшеліктері	4	8
	ОБӨЖ 2. БӨЗ 2 орындау бойынша кеңестер		
7	Д 7. I тіл: құрылымы және танымы	2	
	СС 7. Когнитивті психология және тіл. Тіл: таным және нейроғылым	4	8
	БӨЗ 2. 1. Тілді когнитивті психология мен нейроғылымда зерттеу. Эссе 2. Когнитивті ғылымдағы бағыттардың шетелдік модельдерімен және тұжырымдамаларымен танысу		22
Аралық бақылау 1			100

8	Д 8. II тіл: Тіл және билингвизм	2	
	СС 8. Мәдениет және тіл. Тіл және нейроғылым	4	6
	ОБӨЖ 3. БӨЗ 3 орындау бойынша кенестер		
9	Д 9. Ойлау және шешім қабылдау. Ойлау және түсініктердің қалыптасуы	2	
	СС 9. "Нақты әлемде" шешім қабылдау. Шешім қабылдау процесін зерттеу	4	6
	БӨЗ 3. 1. «Сенсорлық-перцептивті процесстер» мәселесі бойынша тақырыптық баяндама		20
	2. «Сенсорлық-перцептивті процесстер» мәселесі бойынша тақырыптық баяндама		
10	Д 10. Ойлау (II): шығармашылық және шығармашылыққа үйрету	2	
	СС 10. Ойлау (II): шығармашылық және шығармашылыққа үйрету	4	6
	ОБӨЖ 4. БӨЗ 4 орындау бойынша кенестер		
МОДУЛЬ 3. Интеллект, эмоциялар және когнитивтер			
11	Д 11. Интеллект: тұжырымдама, теориялар және диагностика. Жасанды интеллект	2	
	СС 11. Жасанды интеллект: когнитивті психология және нейроғылым. Жасанды интеллект және ойлау	4	6
12	Д 12. Когнитивті даму. Даму нейропсихологиясы	2	
	СС 12. Қоршаған орта және жүйке жүйесінің дамуы. Когнитивті даму теориялары	4	6
	БӨЗ 4. «Зейіннің позитивті және негативті талдамы» мәселесі бойынша теориялық баяндама.		20
13	Д 13. Эмоциялар мен когнициялар	2	
	СС 13. . Когнитивті психология мен нейроғылымда эмоцияларды зерттеу	4	
	ОБӨЖ 5. БӨЗ 5 орындау бойынша кенестер 1. Интеллект және қабілеттер. Бақылау жұмысы		
14	Д 14. Когнициядағы индивидуалды айырмашылықтар	2	
	СС 14. Индивидуалды айырмашылықтар және когнитивті-эмоциялық процесстер	4	6
	БӨЗ 5. 1. Эссе жазу: «Нейропсихология мен нейрофизиологияның когнитивті зерттеулердің дамуына әсері» 2. Интеллект және қабілеттер. Бақылау жұмысы		19
15	Д 15. Әлеуметтік және эмоциялық таным	2	
	СС 15. Эмоциялар, таным және мінез-құлық	4	6
Аралық бақылау 2			100
Қорытынды бақылау (емтихан)			100
Пән үшін жиынтығы			100

Декан

Кафедра меңгерушісі

Дәріскер

Курманбаева М.С.

Кустубаева А.М.

Борбасова Г.Н.